

แบบฟอร์มการนำเสนองานแปลบทวิเคราะห์

เนื้อหาบทวิเคราะห์: สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว... หมวด... ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ.....
หัวข้อบทวิเคราะห์: ประเทศลาวจะเป็นผู้นำอาเซียนที่ไม่เหมาะสมใช้ไหม.....

ในช่วงเวลาที่ภูมิภาคอาเซียนเผชิญหน้ากับความท้าทายมากมาย บางคนถามว่า ประธานของอาเซียนขึ้นอยู่กับแต่ละเหตุการณ์ใช่หรือไม่

ปี ๒๕๕๙ เป็นปีที่สำคัญยิ่งสำหรับกลุ่มประเทศอาเซียน อาเซียนเริ่มเปิดตัวเจียบ ๆ เป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือเออีซีและตามมาด้วยการประชุมสุดยอดซันนิแลนด์ ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ผู้นำของอาเซียนทุกคนได้พบปะกับประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาบนดินแดนของสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันนี้ ภูมิภาคอาเซียนกำลังเผชิญหน้าสถานการณ์ตึงเครียดเกี่ยวกับแนวทางของอาเซียนต่อการขัดแย้งในทะเลจีนใต้และความแข็งแกร่งที่รุนแรงซึ่งกำลังคุกคามบริเวณแม่น้ำโขง

อย่างไรก็ตาม มีหลายคนที่ยังสงสัยว่า ผู้ที่จะเป็นประธานอาเซียนปีนี้จะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ขณะนั้น ๆ ใช่หรือไม่ บทบาทของประธานอาเซียนหมุนเวียนกันทุก ๆ ปี และปีนี้บทบาทของประธานอาเซียนตกเป็นของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศที่มีพรรคการเมืองพรรคเดียว รัฐเผด็จการไม่มีฝ่ายค้านทางการเมือง เสรีภาพ สื่อมวลชนที่ถูกควบคุมและการคอร์รัปชันแพร่ระบาด

อาเซียนเป็นองค์กรที่เรียบง่าย ซึ่งภูมิโงที่ไม่มีความเคลื่อนไหวมากนัก เนื่องจากมีความเป็นเอกฉันท์ในการตัดสินใจต่าง ๆ และสมาชิกทั้งหมดมีสิทธิเท่าเทียมกันที่จะคัดค้านข้อเสนอเรื่องนโยบาย โดยประธานในขณะนั้นจะทำหน้าที่สำคัญในฐานะเป็นผู้ประสานงานและชาติเจ้าภาพการประชุมสุดยอดทั้งหลายเป็นเวลานานแล้วเอกลักษณ์ของประธานอาเซียนไม่ใช่เหตุผลสำคัญต่อความสนใจของนานาชาติ เรื่องเอกลักษณ์นั้นได้เปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ แล้ว

เมื่อครั้งที่กัมพูชาได้รับหน้าที่ประธานอาเซียน ปี ๒๕๕๕ เป็นปีที่ต้องบันทึกเรื่องประธานไว้ในประวัติศาสตร์ของอาเซียนว่าทำหน้าที่น้อยมาก เป็นครั้งแรกที่กลุ่มอาเซียนไม่สามารถตกลงกันได้เกี่ยวกับภาษาที่จะใช้เป็นถ้อยแถลงการณ์ร่วมสุดท้ายของกลุ่มอาเซียนเกี่ยวกับปัญหาทะเลจีนใต้ ซึ่งข้อเท็จจริงที่เชื่อกันทั่วไปว่า เป็นความกดดันของจีนต่อกัมพูชาเพื่อขัดขวางเช่นนั้น เนื่องจาก ในขณะนั้นจีนคือหนึ่งของประเทศผู้ให้ความช่วยเหลือที่ใหญ่ที่สุดของกัมพูชา

หลังจากการเป็นประธานที่ไม่เป็นมิตรของกัมพูชาในขณะนั้น บรูไน เมียนมา และมาเลเซียได้เข้ารับหน้าที่แทนโดยไม่มีเหตุการณ์สำคัญใด ๆ เรื่องทะเลจีนใต้โดดเด่นกลบเรื่องการขัดแย้งของภูมิภาคอาเซียนในปีนี้ และปัจจุบันเรื่องดังกล่าวอยู่ที่ศาลอนุญาโตตุลาการถาวรที่กรุงเฮก

คำตัดสินเกี่ยวกับข้อโต้แย้งของประเทศฟิลิปปินส์ที่ขัดแย้งกันเกี่ยวกับความถูกต้องตามกฎหมายต่อข้อกล่าวอ้างสิทธิเส้นแบ่งเขตกันชนหมายเลขเก้าของจีน ซึ่งคาดว่าจะมีการตัดสินเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ แต่จีนปฏิเสธที่จะเข้าร่วมในกระบวนการกฎหมายและประกาศชัดเจนว่า จีนจะไม่ยอมรับคำตัดสินใด ๆ ที่ตัดสินโดยศาลอนุญาโตตุลาการถาวร

เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ อาเซียนประกาศว่า กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน “เป็นกังวลอย่างมาก” เกี่ยวกับการกระทำต่าง ๆ ของจีนในทะเลจีนใต้ อย่างไรก็ตามตามความจริงจะเกิดขึ้นหลังจากมีคำตัดสินของศาลอนุญาโตตุลาการถาวรตัดสินออกมา หากศาลอนุญาโตตุลาการถาวร หรือพีซีเอ (Permanent Court of Arbitration) ตัดสินเข้าข้างข้ออ้างสิทธิของฟิลิปปินส์ตามที่หลายฝ่ายทำนายไว้ว่า คำตัดสินเข้าข้างฟิลิปปินส์จริง ๆ ก็จะทำให้เกิดคำถามว่า อาเซียนจะสนับสนุนฟิลิปปินส์ทุก ๆ วิธีทางเพื่อบีบบังคับให้คำตัดสินของศาลอนุญาโตตุลาการถาวร หรือมีผลบังคับกับจีนหรือไม่

ความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจที่สำคัญของลาวต่อจีนมีความเป็นไปได้ที่จะผลักดันให้ลาวอยู่ในฐานะเดียวกันกับที่กัมพูชาเป็นประธานเมื่อ ๔ ปี ที่ผ่านมา ทั้งบรูไน มาเลเซีย เวียดนามและฟิลิปปินส์ แต่ละประเทศต่างก็อ้างสิทธิว่า เป็นส่วนหนึ่งของทะเลจีนใต้ หากลาวยอมตามแรงกดดันของจีนเกี่ยวกับเส้นเขตแดนกันชนหมายเลขเก้า อาเซียนจะเผชิญหน้ากับการแบ่งแยกภายในที่ร้ายแรงมาก

อีกเรื่องหนึ่งที่อาเซียนทำได้ดีในการแก้ไขปัญหาปีนี้เป็นคือ แก้ไขความแห้งแล้งที่รุนแรงซึ่งเกิดขึ้นบริเวณแม่น้ำโขงที่อุณหภูมิต่ำและฤดูมรสุมก็เกิดขึ้นช้า เพราะเหตุนี้เองลาวจะต้องก้าวเดินอย่างระมัดระวัง เพราะว่า เขื่อนดอนสะโฮงและเขื่อนไซยะบุรี เป็นสองเขื่อนที่มีการขัดแย้งกันมากที่สุดในจำนวนเขื่อนสร้างใหม่ ๗๐ เขื่อน ซึ่งคาดว่าจะใช้คู่กับแม่น้ำโขงได้ในปี ๒๕๗๓

บรรดาผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า เขื่อนเหล่านั้นจะเป็นอันตรายต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเกือบ ๖๐ ล้านคน ผลประโยชน์อันพึงได้จากพลังงานน้ำของลาวจะทำให้ลาวสามารถแก้ไขความแห้งแล้งที่กล่าวข้างต้นได้อย่างไม่ต้องสงสัย

ปี ๒๕๕๙ เป็นปีวิกฤติสำหรับอาเซียนเหมือนกัน เพราะว่า อาเซียนเปิดตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือเออีซี (ASEAN Economic Community) ซึ่งการสร้างประชาคมนี้ต้องใช้เวลา ๑๐ ปี ซึ่งปัจจุบันอนาคตของอาเซียนขึ้นอยู่กับการทำหน้าที่ของลาว ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือเออีซี เป็นที่ต้องการอย่างมากของอาเซียนซึ่งจะเป็นองค์การเฟื่องฟูตามปกติ อย่างไรก็ตาม การประกาศเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นเพียงขั้นตอนแรกเท่านั้น และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนยังคงทำงานบรรลุผลสำเร็จก้าวหน้าได้

มีคำถามมากมายว่า ลาวได้รับมอบหมายให้แก้ไขปัญหามากมายที่ลาวเผชิญอยู่ในฐานะประธานอาเซียนปีนี้หรือไม่ สื่อมวลชนต่างประเทศทั้งหลายตั้งคำถามว่า พวกเขาจะได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมงานประชุมต่าง ๆ ของอาเซียนที่จะจัดขึ้นที่กรุงเวียงจันทน์หรือไม่ เพราะรู้กันดีว่า ลาวเข้มงวดในเรื่องการ

อนุญาตให้นักข่าวต่างประเทศแม้เพียงคนเดียวก็ตาม ซึ่งได้ประกาศเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ ว่า กระทรวง- การต่างประเทศจะต้องตรวจสอบทุก ๆ เรื่องที่จะนำเสนอโดยสื่อมวลชนต่างประเทศ และผู้สื่อข่าว ต่างประเทศต้องมีหนังสือตรวจลงตราหรือวีซ่าล่วงหน้า ๑๕ วัน (กรณีที่ไม่ใช่ผู้สื่อข่าวสามารถรับหนังสือ ตรวจลงตราที่ได้รับเมื่อเดินทางถึงประเทศที่เป็นจุดหมายการเดินทาง หรือวีซ่าออนไลน์อะไรก็ได้)

รัฐบาลลาวปฏิเสธว่า ลาวจำกัดขอบเขตของสื่อมวลชนต่างประเทศที่เสนอข่าวอย่างชัดเจนว่า ลาวไม่ได้จำกัดขอบเขตสื่อมวลชนต่างประเทศเพียงแต่ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนระเบียบของทางการเท่านั้น พร้อมชี้แจงว่า กฎทั้งหลายที่กล่าวข้างต้นจะใช้กับผู้สร้างภาพยนตร์เท่านั้น เหตุผลว่า ผู้สื่อข่าวที่จะเสนอข่าว การประชุมสุดยอดของอาเซียนต้องมีเจ้าหน้าที่เฝ้าดูแลติดตามและคำถามรวมทั้งประเด็นต่าง ๆ ของผู้สื่อข่าว ต่างประเทศต้องผ่านการตรวจสอบของกระทรวงการต่างประเทศก่อน

บางคนได้ให้ฉายาปี ๒๕๕๙ ว่า เป็นปีแห่งความเด่นดังของลาว และคนอีกกลุ่มหนึ่งก็ได้ว่าเตือนเกี่ยวกับการคุกคามว่า การเป็นประธานอาเซียนของประเทศลาวจะก่อให้เกิดปัญหาต่อภูมิภาคอาเซียนทั้งหมด ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตามความจริงที่ทำหายที่สำคัญ ๆ ต่างเผชิญหน้าลาว เนื่องจากลาวเป็นประธานอาเซียนในปีนี้นั้นเอง แต่ ไม่มีการรับรองว่าลาวในฐานะประธานอาเซียนจะแก้ไขเรื่องสำคัญอันดับแรก คือ การแข่งขันกันของประเทศ สมาชิก ๑๐ ประเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ที่มา <http://asiapacific.anu.edu.au/newmandala/2016/04/21/will-laos-be-a-lousy-asean-leader/>

ผู้ปฏิบัติงาน นายสมพร สวรรรัตน์.....
ตำแหน่ง นักวิเคราะห์สัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ.....
กลุ่มงาน ภาษาอังกฤษ.....
ผู้ตรวจทาน นางสาวสิรินดา จันทร์ักษ์...ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานภาษาอังกฤษ.....